

(Глас Српске, 17. 6. 2011)

ЛОНДОН - Најпожељније рјешење за БиХ било би да постане потпуно децентрализована држава, која би задржала формални суверенитет и ако ЕУ покуша да се одупре овом курсу, онда то може продубити политичку кризу у много чему, на исти начин као што је то ОХР својим дјеловањем радио и "мека моћ" ЕУ ће се показати као неутицајна.

Написао је то у ауторском тексту објављеном на порталима "Transconflict" и "Balkan insight" професор међународног права и бивши чиновник у ОХР-у Метју Периш.

Он додаје да би овакав приступ подразумијевао укидање многих институција централне владе које је ОХР претходно креирао.

Истиче да смо на граници дубоке промјене у ставовима међународне заједнице према БиХ, те да се то Бошњацима неће свидјети, јер они ауторитет ОХР-а виде у подржавању углавном њихових интереса.

- Хрвати и Срби ће те промјене поздравити, јер ће им се указати могућност да укину институције БиХ, које су камен спотицања и које су уз пријетње наметнули високи представници. Многе опасности предстоје уколико се транзиција не спроведе пажљиво. Али они који су забринути за демократију и владавину права у једном од најсиромашнијих и најмрачнијих кутака свијета треба да се диве Валентину Инцку, јер је коначно представио погрешан модел изградње државе - написао је Периш.

Пише: Метју Периш
петак, 17 јун 2011 11:52

Наводи да високи представник у БиХ Валентин Инцко спроводи припреме за затварање ОХР-а, те да је доба тираније у БиХ доведено до краја.

- Инцков мандат истиче 31. августа ове године и мало је вјероватно да му се може наћи адекватна замјена. Када Инцко оде, ОХР ће бити у сјенци Питера Соренсена, који је недавно постављен за шефа делегације ЕУ у Сарајеву. Његово именовање на функцију крајем маја прошло је са релативно мало коментара, али његов значај је велики. То представља драматичну промјену са америчког модела интервенције, ка европском приступу који је развијен у Македонији - наводи Периш.

Он додаје да су Соренсену дате инструкције да ће политичари у БиХ радити оно што желе, барем у догледном времену, али да само побољшањем квалитета јавне управе и судова БиХ може да има користи од приближавања ЕУ.

Периш сматра да европска стратегија "меке моћи" носи своје опасности, те да ризикује потцјењујући дубину међуетничких анимозитета у БиХ, што може довести до ометања значајне политичке сарадње, без обзира на спољне подстицаје.

Истиче да је период протектората у БиХ завршен, а међународна заједница ће морати наћи жртвеног јарца да га окриви за чињеницу да се њихов труд у посљедњих 15 година показао као узалудан.

- САД ће за то оптужити европску слабост, одбијајући да признају да се њихов модел чврсте руке у изградњи државе показао неуспјешним - наводи он.

Периш додаје да је укидањем преосталих ОХР-ових забрана за држављане БиХ високи представник тихо признао да ова институција више нема морални ауторитет да смјењује људе са јавних функција или да их казни међународним декретом, чиме је назначена дубока промјена у ставовима међународне заједнице према БиХ.

- Истински мотиви за ОХР-ове суспензије нису имали никакве везе са мрежом подршке Радовану Караџићу и Ратку Младићу. Отпуштања су коришћена као средство

Пише: Метју Периш
петак, 17 јун 2011 11:52

политичког терора, да се приморају тврдоглави политичари да ураде оно што ОХР жели - пише он.

Периш каже да су тако високи представници гурали модел централне владе, која далеко превазилази границе предвиђене Дејтонским уставом.

- Српски и хрватски политичари нису жељели да виде стварање централне државе, за коју су предвидјели да би њоме доминирала бошњачка већина. Зато је њихово поштовање морало да буде обезбијеђено пријетњама - написао је Периш.

Метју Периш наводи да од краја 1997. године високи представници користе репресивне мјере против политичара у БиХ, да би натјерали земљу да се развија смјером који жели међународна заједница.

- Законе и политичке приједлоге који су се односили на БиХ смишљали су и остваривали странци у ходницима ОХР-а, изабрани бх. званичници би их усвајали и спроводили или би били отпуштени. Масовна отпуштања постала су уобичајена демонстрација силе - наводи Периш.